

Względny Wskaźnik Bezrobocia to średnia wartość ilorazu ryzyka bezrobocia wśród absolwentów do stopy rejestrowanego bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Wartość WWB = 1 oznacza przeciętne ryzyko bezrobocia w danym powiecie, zatem im mniejsza wartość WWB, tym mniejsze względne ryzyko bezrobocia wśród absolwentów.

Względny Wskaźnik Zarobków to średnia wartość ilorazu średniego miesięcznego wynagrodzenia absolwenta do średniego miesięcznego wynagrodzenia w danym powiecie. WWZ wyższy od 1 oznacza przeciętne wynagrodzenia absolwentów powyżej średniej w danym powiecie, zaś niższy od 1 oznacza przeciętne wynagrodzenia poniżej średniej. Niestety w badaniu nie uwzględniono umów cywilnoprawnych (zlecenia oraz o dzieło), które są podstawowym źródłem dodatkowego dochodu dla studentów oraz osób krótko po uzyskaniu dyplomu.

Poniżej omówienie wspomnianych wskaźników z podziałem na stopień rok ukończenia studiów. Wszystkie dane pochodzą z raportów ELA.

Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) i ryzyko bezrobocia

Studia pierwszego stopnia:

Absolwenci 2015: WWB naszych absolwentów jest niezwykle korzystny. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.52**, w trzecim roku spada do wartości 0.09, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWB = **0.33**. Na podstawie badania ELA możemy więc stwierdzić, że względne bezrobocie wśród absolwentów naszego kierunku jest niskie lub bardzo niskie.

Wskaźnik **ryzyka bezrobocia** dla absolwentów filozofii 2015 wynosi **ogółem 1.6%**.

Absolwenci 2016: WWB naszych absolwentów jest korzystny. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **1.11**, w drugim roku spada do wartości 0.17, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWB = **0.67**. Na podstawie badania ELA możemy więc stwierdzić, że względne bezrobocie wśród absolwentów naszego kierunku jest niskie lub bardzo niskie.

Wskaźnik **ryzyka bezrobocia** dla absolwentów filozofii 2016 wynosi **ogółem 3.1%**.

Absolwenci 2017: WWB naszych absolwentów jest niezwykle korzystny. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.0**. Na podstawie badania ELA możemy więc stwierdzić, że względne bezrobocie wśród absolwentów naszego kierunku jest niskie lub bardzo niskie.

Wskaźnik **ryzyka bezrobocia** dla absolwentów filozofii 2017 wynosi **ogółem 0.0%**.

Studia drugiego stopnia:

Absolwenci 2015: WWB naszych absolwentów jest dobry. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on co prawda **1.31**, ale już w trzecim roku spada do wartości **0.49**, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWB = **1.19**. Na podstawie badania ELA możemy więc stwierdzić, że względne bezrobocie wśród absolwentów naszego kierunku jest początkowo ponadprzeciętnej, ale z czasem spada znacznie poniżej przeciętnej.

Wskaźnik **ryzyka bezrobocia** dla absolwentów filozofii 2015 wynosi **ogółem 4.7%**.

Absolwenci 2016: WWB naszych absolwentów jest zbliżony do przeciętnej dla powiatu grodzkiego Poznań. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **1.30**, w drugim roku spada do wartości **1.07**, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWB = **1.30**. Na podstawie badania ELA możemy więc stwierdzić, że względne bezrobocie wśród absolwentów naszego kierunku jest niskie lub bardzo niskie.

Wskaźnik **ryzyka bezrobocia** dla absolwentów filozofii 2016 wynosi **ogółem 5.3%**.

Absolwenci 2017: WWB naszych absolwentów jest niezwykle korzystny. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.12**. Na podstawie badania ELA możemy więc stwierdzić, że względne bezrobocie wśród absolwentów naszego kierunku jest niskie lub bardzo niskie.

Wskaźnik **ryzyka bezrobocia** dla absolwentów filozofii 2017 wynosi **ogółem 1.0%**.

Podsumowanie WWB: Absolwenci kierunku filozofia mają bardzo małe problemy ze znalezieniem pracy etatowej. Niestety raporty z badania ELA nie wyjaśniają wprost dlaczego absolwenci studiów drugiego stopnia w pierwszych miesiącach po uzyskaniu dyplomu mają gorszy WWB od absolwentów studiów pierwszego stopnia. Jednakże na podstawie indywidualnych rozmów z absolwentami i przekazywanych przez nich relacji możemy wysunąć hipotezę, że jest to podyktowane chęcią znalezienia pracy charakteryzującej się większym prestiżem społecznym oraz lepszym wynagrodzeniem w porównaniu do pracy podejmowanej w okresie studiów, która przede wszystkim ma dostarczyć dodatkowego źródła utrzymania.

Względny Wskaźnik Zarobków (WWZ)

Studia pierwszego stopnia:

Absolwenci 2015: WWZ kształtuje się niekorzystnie. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.22**, w trzecim roku wzrasta do wartości **0.44**. Jego uśredniona wartość wynosi: 0.39 (przy wartości średniej=1). Na podstawie badania ELA względne zarobki naszych absolwentów sytuują ją pośród słabiej wynagradzanych pracowników na lokalnych rynkach pracy.

Absolwenci 2016: WWZ naszych absolwentów jest niekorzystny. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.41**, w drugim roku wzrasta do wartości 0.55, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWZ = **0.47**. Na podstawie badania ELA względne zarobki naszych absolwentów sytuują ją pośród słabiej wynagradzanych pracowników na lokalnych rynkach pracy.

Absolwenci 2017: WWZ naszych absolwentów jest niekorzystny. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.28**. Na podstawie badania ELA względne zarobki naszych absolwentów sytuują ją pośród słabiej wynagradzanych pracowników na lokalnych rynkach pracy.

Studia drugiego stopnia:

Absolwenci 2015: WWZ naszych absolwentów jest poniżej przeciętnej. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.45**, ale już w trzecim roku wzrasta do wartości **0.67**, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWZ = **0.54**.

Absolwenci 2016: WWZ naszych absolwentów jest poniżej przeciętnej. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.50**, w drugim roku wzrasta do wartości **0.68**, natomiast uśredniony dla okresu objętego badaniem WWB = **0.57**.

Absolwenci 2017: WWZ naszych absolwentów jest poniżej przeciętnej. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosi on **0.62**.

Podsumowanie WWZ: Absolwenci kierunku filozofia po uzyskaniu dyplomu otrzymują wynagrodzenie poniżej średniej dla miasta Poznań. Różnica pomiędzy absolwentami studiów drugiego stopnia a absolwentami studiów pierwszego stopnia jest zauważalna i wynika z niej, że absolwenci studiów magisterskich są statystycznie lepiej opłacani. Niestety, badanie nie obejmuje popularnych wśród studentów form zatrudnienia w oparciu o umowy cywilnoprawne (umowa zlecenie

i umowa o dzieło). W dodatku WWZ odnosi zarobki absolwentów do przeciętnego poziomu płac w lokalnej gospodarce, a nie do przeciętnego wynagrodzenia w grupach zawodowych o podobnym stażu pracy.

UWAGI KOŃCOWE

Warto odnotować, że absolwenci filozofii UAM na lokalnym rynku pracy, który cechuje się znikomym poziomem bezrobocia, wg WWB radzą sobie lepiej, niż inni poszukujący pracy w regionie. Natomiast niski poziom zarobków wykazywany przez WWZ można przynajmniej częściowo tłumaczyć tym, że nasi absolwenci podejmują prace w branżach wynagradzanych poniżej przeciętnego poziomu dla lokalnej gospodarki. Z drugiej strony przeciętne wynagrodzenie absolwentów filozofii na tle danych dot. całego kraju będzie wyższe, aniżeli na tle danych zawężonych do miasta Poznania. Wynika to z ponadprzeciętnego poziomu płac na poznańskim rynku pracy. Warto zwrócić uwagę, że WWZ odnosi się do przeciętnego wynagrodzenia na lokalnym rynku pracy liczonego dla ogółu pracowników, a nie absolwentów studiów wyższych w okresie do 3 lat po uzyskaniu dyplomu. Dlatego WWZ nie daje pełnego obrazu struktury płac absolwentów kierunku filozofia.

Dane podane w raporcie ELA dotyczące aktywności zawodowej naszych absolwentów w trakcie ich studiów oraz już po ich ukończeniu nie są miarodajne, gdyż nie uwzględniają form zatrudnienia w oparciu o umowy zlecenie i umowy o dzieło, które są typową formą zatrudnienia o charakterze dorywczym, podejmowaną przez studentów.

Warto natomiast zwrócić uwagę na problem wejścia absolwentów studiów wyższych na rynek pracy. W badaniach aktywności zawodowej osób młodych wielokrotnie podkreśla się, że absolwenci studiów wyższych są grupą cechującą się największym zróżnicowaniem współczynnika tranzycji⁵. Z racji wsparcia finansowego ze strony rodziców, które otrzymuje większość studentów, dla przejścia z okresu edukacji w okres aktywności zawodowej przyjmuje się nawet osobną kategorię tzw. **tranzycji wrażliwej**⁶. Charakteryzuje on zjawisko całościowej lub częściowej zależności finansowej studenta od rodziny, która z chwilą podjęcia pracy (stałej lub dorywczej) zostaje ograniczona lub zawieszona. Jednak w momencie utraty lub rezygnacji z pracy (np. z powodu nadmiaru obowiązków na uczelni) student powraca do zależności finansowej od rodziców, albo/i innych członków rodziny. Druga z kategorii pozwalająca scharakteryzować skalę problemu wejścia na rynek pracy jest tzw. **tranzycja niepewna**⁷, opisująca sytuację w której student/absolwent świadomie opóźnia moment podjęcia stałej pracy z powodu dużego ryzyka bezrobocia lub niesatysfakcjonujących ofert pracy.

W świetle omówionych zjawisk dane z raportów ELA dla absolwentów kierunku filozofia pozwalają stwierdzić, że cechują się oni szybkim wejściem na rynek pracy, co z pewnością wyróżnia ich na tle pozostałych absolwentów szkół wyższych. Po części sprzyja temu bardzo dobra koniunktura na lokalnym rynku pracy. Z drugiej strony, wysokość WWB dla kierunku filozofia pozytywnie wyróżnia tych absolwentów. Struktura wynagrodzeń charakteryzowana przez WWZ nie powinna prowadzić do alarmujących wniosków z uwagi na przyjmowany punkt odniesienia jakim jest średnia wynagrodzeń dla ogółu zatrudnionych w lokalnej gospodarce, a nie grup zawodowych o porównywalnym stażu

---

⁵ Wskazuje się przede wszystkim na większą determinację w poszukiwaniach satysfakcjonującej pracy oraz umiejętności autokreacji alternatywnych ścieżek wejścia w dorosłość, innych od klasycznego modelu linearnego, por. np. Piróg D., *Opóźnienia w przechodzeniu absolwentów szkół wyższych na rynek pracy: przyczyny, typologia, następstwa*, Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, nr 292/2016

⁶ Piróg D., *Opóźnienia w przechodzeniu absolwentów szkół wyższych na rynek pracy: przyczyny, typologia, następstwa*, Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, nr 292/2016, s. 147.

⁷ Tamże, s. 148.

pracy. Pozytywnym symptomem wynikającym z analizy WWZ jest stopniowy wzrost poziomu płac wraz z nabywaniem stażu pracy.